

Instruktion - Mikrobiologisk provtagning av endoskop med kanaler

AKADEMISKA
SJUKHUSET

Att tänka på...

- Enhetens samtliga endoskop provtas minst var 6:e månad
- Nya endoskop, låneendoskop samt endoskop som varit på service provtas innan de används
- Den här instruktionen används tillsammans med dokumentet [Flexibla endoskop – säker hantering \(Docplus\)](#)

När, var, hur?

- Provtagning var 6:e månad
- Verksamheten tar proverna själv i rent rum (ej desinfektionsrum, WC eller liknande)
- Provtagningen utförs enligt den här rutinen
- Säkerställa att alla endoskop blir provtagna

Hygienrutiner vid provtagning

- Utför provtagningen i ett rent utrymme
- Handhygien och aseptisk teknik är viktigt för att undvika kontaminering av endoskopet under provtagningen
- Upprepa handdesinfektion mellan de olika stegen
- Använd engångs plastförkläde
- Ytor torkas av med alkoholbaserat ytdesinfektionsmedel med rengörande effekt - innan provtagningsmaterialet ställs fram
- OBS! Inga handskar ska användas under provtagningen

Inför provtagning

- Rengör och desinfektera endoskopet enligt rutin.
- Förvara endoskopet enligt verksamhetens rutin i minst 12 timmar.
- Förbered remisser inför provtagning, se [Flexibla endoskop – säker hantering \(Docplus\)](#)
- Se till att kanalerna är torra före provtagning
- Tag fram allt material som behövs. Ställ på desinfekterad yta.
- Tag prov från endoskop.

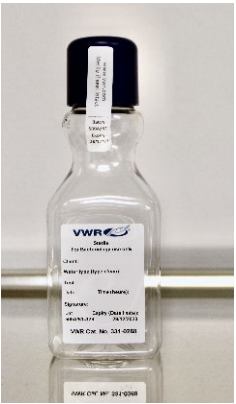
Metoder

- Två alternativa provtagningsmetoder (Metod A och B) kommer presenteras på följande bilder.
- Skillnaden mellan metoderna är det material som används vid genomspolningen.
- Använd den metod som passar din verksamhet bäst.
 - Metod A: Utformad av Akademiska sjukhuset.
 - Metod B: Utformad av SFVH (Svensk förening för vårdhygien).

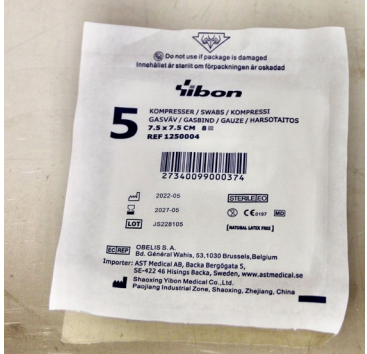
Följande behövs:

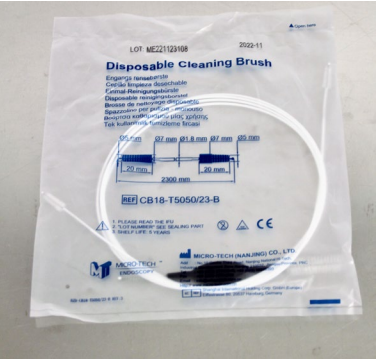
70% etanol utan tensid

Steril provtagningsflaska

Sterila kompresser

Rengöringsborste engångs

Metod A

200 ml NaCl 9 mg/ml

- Spolspruta
- Uppdragningskanyl
- PVK

Metod B

NaCl 9 mg/ml
bälgampull 200 ml

Metod A och B

Desinfektera sug/spolkanalens mynning, px-kanalens mynning, samt endoskopets distala del

Bildkälla: Region Stockholm

Använd: 70% etanol utan tensid

Metod A

Dra upp natriumklorid

Dra upp 100 ml
natriumklorid i
spolsprutan

OBS! Medföljande
nippel i
spolspruteförpackning
en kan behöva
användas.

Metod B

Desinfektera bälgarna (NaCl 9mg/ml)

Använd: Sterila kompresser och 70% etanol utan tensid

Metod A

Sköljprov 1

För in PVK i kanalen. Spola med lågt tryck för att undvika läckage. Spola igenom kanalerna med ca 100 ml NaCl 9mg/ml och samla upp i provtagningsflaskan. Spola med lågt tryck för att undvika läckage.

- 50 ml i sugkanalen
- 50 ml i px-kanalen
- Distala änden ska ej vidröra flaskans mynning

Metod B

Sköljprov 1

Spola igenom kanalerna med ca 100 ml NaCl 9mg/ml och samla upp i provtagningsflaskan. Spola med lågt tryck för att undvika läckage.

- Hälften i sugkanalen
- Hälften i px-kanalen
- Distala änden ska ej vidröra flaskans mynning

Metod A och B

För att undvika kontamination

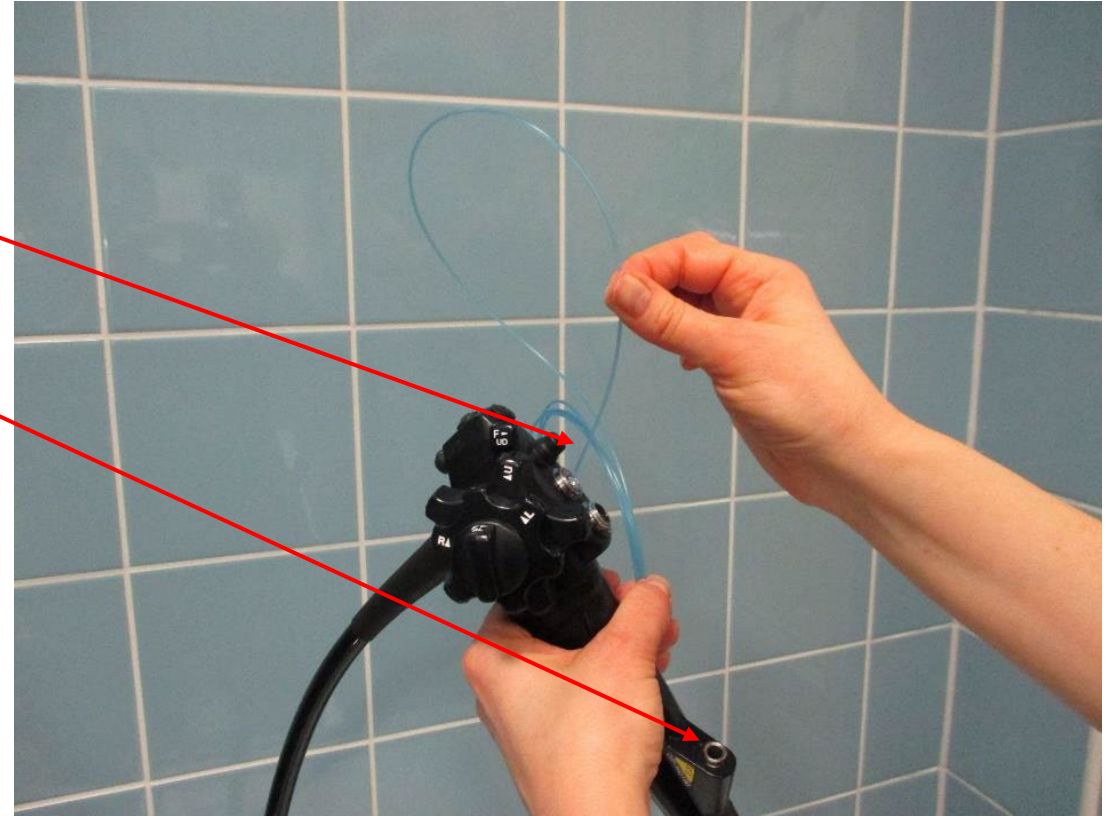
Bildkälla: Region Stockholm

Använd sterila kompresser för att förhindra att utvändigt "rinn" från endoskopet kommer ned i provtagningsflaskan.

Metod A och B

Borstprov

- Borsta från sugkanalens ventilmynning nedåt minst 20 cm i 3 omgångar
- Upprepa därefter momentet 3 gånger längs hela den gemensamma sug-och arbetskanalen
- Duodenoskop ska även borstas i vinklingsbryggan med anpassad borste
- Kassera borsten

Bildkälla: Region Stockholm

Metod A och B

Sköljprov 2- efter borstning

Spola igenom med ca 100 ml NaCl 9 mg/ml och samla upp i provtagningsflaskan. Slutvolymen ska vara ca 200 ml efter båda sköljningarna.

- Hälften i sugkanalen (50 ml)
- Hälften i px-kanalen (50 ml)
- Distala änden ska ej vidröra flaskans mynning

Metod A och B

Transport till labb

Använd lämplig transportförpackning. Vid transporttider över fyra timmar ska provet förvaras och transporteras kylt. Tid från provtagning till ankomst på laboratoriet ska vara mindre än 24 timmar.

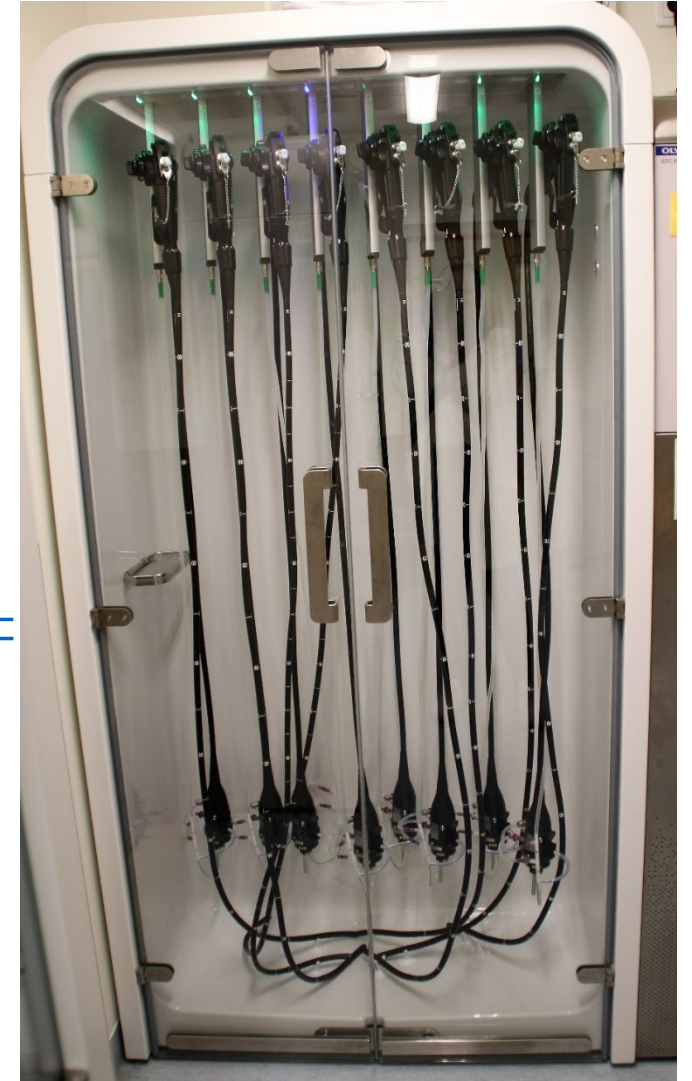
Metod A och B

Efter provtagning

Efter provtagning ska endoskopet:

- desinfekteras i diskdesinfektor
- torkas i torkskåp

Endoskopet kan i de flesta fall användas i väntan på provsvar, se [Flexibla endoskop – säker hantering \(Docplus\)](#).

Frågor?

Har du frågor? Skriv till Vårdhygien: vardhygien@akademiska.se